

עלון מידע למטופלות

טיפול תרופתי בהיריון חוץ רחמי

אם אובחן אצלך הריון חוץ רחמי, אנחנו מבינים שזו תקופה קשה בשבילך, ואנחנו משתתפים בצערך.

הרופא שלך חושב שהטיפול המתאים בהיריון החוץ רחמי שלך הוא באמצעות תרופה בשם מתוטרקסט (Methotrexate). מטרת העלון היא לתת לך מידע כללי על מתוטרקסט והשימוש שנעשה בה לטיפול בהיריון חוץ רחמי, ולענות על חלק מהשאלות שעשויות להיות לך. העלון נועד להדרכה, ותהיה לך אפשרות לשוחח עם האחות ועם הרופא לגבי הטיפול.

מהי מתוטרקסט?

מתוטרקסט היא תרופה כימותרפית שמשמשת כבר שנים רבות לטיפול במחלות אוטואימוניות ובסרטן. התרופה משמשת לטיפול בסרטן מכיוון שהיא פוגעת בתאים שמתחלקים בקצב מהיר. במקרה שלך היא עוזרת את החלוקה וההתרבות של התאים העובריים, והיא דרך לסיום ההיריון בשלבים המוקדמים שלו ללא צורך בניתוח. תוך מספר ימים או שבועות לאחר קבלת הזריקה, ההריון יסתיים באופן דומה להפלה טבעית בשלב מוקדם.

התרופה הזו נחקרה ונמצאה בטוחה ויעילה לטיפול בהיריון חוץ רחמי במטופלות רבות. למרות שהרישיון של יצרן התרופה לא מכסה באופן ספציפי את השימוש לטיפול בהיריון חוץ-רחמי, הרופא שלך ממליץ על השימוש בה.

למה הוצע לי לעבור את הטיפול הזה?

מספר ההריונות החוץ רחמיים הולך וגדל, ואין ספק שיותר מקרים מאובחנים כיום בגלל השיפור בשירותי האבחון כמו מכשירי אולטרסאונד ובדיקות דם הורמונליות. בעבר, רוב ההריונות החוץ רחמיים האלה כנראה הסתיימו באופן טבעי.

מהם היתרונות של הטיפול במתוטרקסט?

אם ההיריון החוץ רחמי שלך לא נמצא בשלבים מתקדמים מדי או לא נקרע, הטיפול התרופתי מתאים בגלל הסיבות הבאות:

- יש לו שיעור הצלחה גבוה בטיפול בהיריון חוץ רחמי בשלב המוקדם (מעל 90%).
- הוא מונע את הצורך בניתוח ואת הסיכונים שנלווים להרדמה.
- יש סבירות נמוכה יותר שהוא יגרום לנזק נוסף לחצוצרה בהשוואה לניתוח.
- הוא מציע את הסיכוי הטוב ביותר לשמירה על הפוריות לאחר הטיפול.
- אין צורך באשפוז.

מהם החסרונות של הטיפול במתורקסט?

- הטיפול עשוי להימשך מספר שבועות.
- ייתכנו תופעות לוואי מהתרופה עצמה, כמו בחילה, הקאות ושלשול.
- ייתכנו חריגות קלות וזמניות בבדיקות הדם לתפקודי הכבד שלך, שסביר להניח שלא תחושי בהם. ייתכן שתצטרכי לבצע בדיקות דם נוספות במהלך הטיפול.
- ביקורים חוזרים בבית החולים, כולל לביצוע בדיקות דם, הם הכרחיים.
- ייתכן שתצטרכי לקבל מנה נוספת של התרופה.
- מומלץ לחכות לפחות 3 חודשים לפני ניסיון נוסף להיכנס להריון.
- את נמצאת בסיכון מוגבר לזיהומים (למשל, אם תפגשי מישהו מצונן או חולה בשפעת).

האם הטיפול מתאים לכולן?

לא תוכלי לקבל את הטיפול אם את סובלת מאחת מהתופעות הבאות:

- זיהום פעיל,
- אנמיה חמורה או מחסור בתאי דם אחרים,
- בעיות בכבד,
- בעיות בכליות,
- איידס או כשל במערכת החיסונית, • כיב עיכולי (פיפטי) או קוליטיס כיבית.

מה מידת ההצלחה של הטיפול?

בדרך כלל נשים זקוקות לטיפול אחד בלבד, אך בכ-15% מהמקרים ייתכן שיהיה צורך בזריקה נוספת, וכ-7% מהנשים יצטרכו לעבור ניתוח לאחר הטיפול במתורקסט. יש סיכוי שהטיפול לא יהיה יעיל, וההיריון ימשיך להתפתח.

במקרה כזה יש סיכון לקריעה בהיריון החוץ רחמי, ויידרש ניתוח. חשוב שתפני אלינו אם התסמינים שלך מחמירים מכיוון שיתכן שתצטרכי להתאשפז כדי לקבל טיפול נוסף.

אילו בדיקות נדרשות לפני הטיפול?

תידרשי למדוד את רמת הורמון ההיריון (HCG) ולבצע בדיקת אולטרסאונד וגינלי, ולאחר שיחה ובדיקה עם רופא תתבצע הערכה לגבי ההתאמה שלך לטיפול במתורקסט. לפני שניתן יהיה לתת לך את הטיפול, תצטרכי לבצע מספר בדיקות דם נוספות. אם תוצאות הבדיקות יהיו תקינות, ייקבע לך מועד למתן זריקת המתורקסט.

כיצד ניתן הטיפול?

התרופה מוזרקת לשריר העכוז או לירך על ידי אחות או רופא. המינון של כל מטופלת מחושב ומוכן בנפרד במחלקת בית המרקחת בבית החולים. נודיע לך על תאריך שבו יהיה עליך לחזור לבית החולים כדי לקבל את הזריקה.

האם ארגיש כאב כלשהו?

כן, ייתכן שתרגישי כאב קל בחלק התחתון של האגן או כאב גב בכל שלב במהלך הטיפול. עם זאת, רוב המטופלות חוות כאב בדרך כלל בסביבות היום השלישי או הרביעי. במידת הצורך, את יכולה ליטול פרצטמול. (צריך תמיד להקפיד לקרוא את התווית ואת הוראות השימוש לפני השימוש. אסור לחרוג מהכמות המותרת ליום).

בזמן שאת בבית, חשוב להודיע למיין הגינקולוגי (EGU/GAU) במקרים הבאים:

- אם הכאב מתגבר.
- אם מתפתח אצלך כאב במקום שלא חשת בו קודם. לדוגמה, כאב בכתפיים או בפי הטבעת.
- אם את מרגישה תחושת עילפון או סחרחורת.
- אם נטילת פרצטמול לא מקילה מספיק על הכאבים שאת חשה.

אלו יכולים להיות סימן לקריעה בהיריון חוץ רחמי.

האם אסבול מדימום כלשהו מהנרתיק?

כן, הדימום יכול להיות בצבע חום כהה או דימום חזק יותר בצבע אדום בהיר. השתמשי בתחבושות היגייניות במקום בטמפונים כדי להפחית את הסיכון לזיהום. אם את חוששת שהדימום חזק מדי (את מחליפה תחבושת היגיינית כל חצי שעה) עליך לפנות ל-EGU או ל-GAU.

אנחנו יודעים שזה יכול להיות מפחיד להיות לבד בבית במהלך הטיפול. אל תהססי לפנות ל-EGU או ל-GAU אם את מודאגת בקשר לכאב או לדימום שלך.

מהן תופעות לוואי של הטיפול?

רוב הנשים לא חוות תופעות לוואי לאחר הטיפול. עם זאת, לעתים יש תופעות לוואי (שמספיעות על 15% מהמטופלות) שכוללות בחילה, הקאות, הפרעות בעיכול, פצעים בפה ועייפות קיצונית.

האם עליי לקחת חופש מהעבודה במהלך הטיפול?

זאת החלטה אישית. עם זאת, הטיפול יכול לגרום ללחץ, ואת בתהליך ההחלמה מאובדן התינוק שלך, שהוא חוויה קשה מאוד בחיי אישה. נשים רבות מרגישות שהן צריכות לפחות מספר ימי חופש מהעבודה, במיוחד בשבוע הראשון שבו ייתכן שיידרשו ביקורים תכופים בבית החולים. יש לך אפשרות לקחת ימי הצהרה בשבוע הראשון. לחלופין, צוות בית החולים יכול לתת לך אישור מחלה.

איזה מעקב נדרש?

המעקב משתנה מאישה לאישה, אבל תצטרכי להגיע לבית החולים לפחות פעם בשבוע עד שרמת הורמון ההיריון (hCG) תחזור להיות תקינה. זה בדרך כלל נמשך 28 שבועות. אם לא תגיעי לאחת מפגישות המעקב שלך מבלי ליידע אותנו, ניצור איתך קשר כדי להשלים את המעקב. חשוב שתביני שננסה ליצור איתך קשר פעם אחת בלבד.

חשוב מאוד שתגיעי לפגישות המעקב שלך – אנחנו לא ניתן את הטיפולים אם את לא יכולה להתחייב שתגיעי לפגישות. אם את לא מרגישה שתוכלי להתחייב לכך, עליך לבחון אפשרות אחרת עם האחות או הרופא שלך.

יש עוד משהו שאני צריכה לדעת?

כן, חשוב שתימנעי מהדברים הבאים במהלך הטיפול:

- אלכוהול.
- עישון.
- תכשירי ויטמינים שמכילים חומצה פולית.
- נוגדי דלקת שאינם סטרואידים (NSAID) כמו אספירין, איבופרופן או Diclofenac. פרצטמול רגיל בטוח לשימוש (יש לקרוא את הוראות היצרן למינון ולשימוש ואסור לחרוג מהכמות המותרת ליום).
- חשיפה ישירה לאור השמש או לנורות שיזוף.

- עלייך להימנע מקיום יחסי מין מכיוון שהדבר עלול לגרום לקריעת ההיריון החוץ רחמי.
- יש להימנע מהיריון במשך 3 חודשים לפחות לאחר קבלת הזריקה, מכיוון שהטיפול במתוטרקסט עשוי לפגוע בתינוק שנהרה במשך פרק הזמן הזה. אנחנו ממליצים על השימוש בקונדומים בתקופה הזו.
- את יכולה לפנות לרופא שלך או למרכז בריאות האישה כדי לקבל ייעוץ נוסף לגבי אמצעים למניעת היריון.
- צמחי מרפא.

אנחנו ממליצים גם על צריכת נוזלים מספקת כדי למנוע התייבשות.

אם דרוש לך מידע נוסף או הבהרה בנושא המונחים השונים, אפשר לפנות לרופאים או לאחיות שישמחו ליעץ לך בנוגע לחששות שלך.

פרטים ליצירת קשר

רוצה לקבל עוד מידע או עזרה? את יכולה לפנות למקומות הבאים:

מיון נשים גינקולוגי (EGU)
(24 שעות) 0161) 291 2561

ה-EGU ממוקם בבית החולים Wythenshawe (היכנס דרך כניסה 15)

המחלקה מפעילה שירות טריאז' (מיון ראשוני) טלפוני, יש להתקשר ולדבר עם אחות שעברה הכשרה מיוחדת לפני ההגעה כדי לתכנן את הטיפול.

אין מחלקת מיון גינקולוגי בבית החולים סנט מרי, אוקספורד רואד

היחידה להערכה גינקולוגית (GAU/F5)
GAU אחיות 0161) 604 5130 / GAU דלפק הקבלה 0161) 720 2010

שני עד שישי - 07:30 - 20:30

שבת וראשון - 08:30 - 16:30

ה-GAU ממוקם בבית החולים הכללי של צפון מנצ'סטר (North Manchester Hospital) (מחלקה F5 דרך כניסה 1, הכניסה הראשית)

כדי להתקבל ב-GAU נדרשת הפניה מהרופא הכללי שלך, ממילדת, מחדר מיון או מאיש מקצוע אחר בתחום הבריאות. GAU היא לא יחידה להפניה עצמית.

אחות מומחית לאובדן היריון מוקדם
0161) 276 6571 בימים שני עד חמישי – שעות משתנות – טלפון זמין

שירות ייעוץ (סודי)
0161) 276 4319 בימים שני - שישי 08:30 - 16:30 – טלפון זמין

כתובות שימושיות

הקרן להיריון חוץ רחמי: <https://ectopic.org.uk/>

האגודה להפלות: www.miscarriageassociation.org.uk

טלפון 200799 (01924)

Cradle Charity (עמותה): <https://cradlecharity.org/>

טלפון: 0333 443 4630

דוא"ל: info@cradlecharity.org